

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1XCdo/1/2018
Identifikačné číslo spisu: 5113223153
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5113223153.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu A., bývajúceho v R. zastúpeného TOMANÍČEK & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom v Žiline, Sládkovičova 6, IČO: 47 239 000, proti žalovanej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17 C 284/2013, o zaplatenie 4 340,06 € s príslušenstvom, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. mája 2017 sp. zn. 7 Co 120/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 22. septembra 2014 č. k. 17 C 284/2013-103 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 340,06 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 4 340,06 € od 23. augusta 2013 až do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Vo zvyšnej časti uplatneného úroku z omeškania žalobu zamietol. Žalovanej zároveň uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 810,61 € a tieto zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Súd prvej inštancie vyšiel zo záveru, že žalovaná sa bezdôvodne obohatila na úkor žalobcu, pričom túto skutočnosť opiera o závery exekučného konania, ktoré bolo zastavené pre nedostatok spôsobilosti exekučného titulu a zo záveru, že v súvislosti s konaním žalovanej vznikla žalobcovi majetková ujma tým, že exekútorovi zaplatil na základe neplatného exekučného titulu trovy tohto konania a jeho majetok sa tým zmenšil.

2. Krajský súd v Žiline (po tom ako bol jeho skorší rozsudok z 11. februára 2015 sp. zn. 7 Co 16/2015 zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2017 sp. zn. 1 Cdo 127/2015 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie) novým rozsudkom z 31. mája 2017 sp. zn. 7 Co 120/2017 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené a vo výroku o náhrade trov konania potvrdil ako vecne správny. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a na zdôraznenie správnosti uviedol: „Vychádzajúc zo sledu javov od uzavretia zmluvy o úvere až po zastavenie exekučného konania je zrejmé, že prvotnou príčinou nenaplnenia materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice ako exekučného titulu bolo správanie sa

oprávneného - spoločnosti POHOTOVOST' s.r.o. pri uzatváraní zmluvy o úvere. Následné vydanie notárskej zápisnice notárom ako následok, bolo vyvolané príčinou - konaním veriteľa (žalovaného) pri uzatváraní Zmluvy o úvere. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že nie je daná zodpovednosť štátu na spôsobení škody podľa zák. 514/2003 Z.z.“.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu žalovaná podala dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f/ Civilného sporového konania (ďalej len „CSP“) tvrdiac, že súdy sa nevysporiadali s argumentmi žalovanej a priznali žalobcovi plnenie bez právneho dôvodu. Zastávala názor, že zaplatením súdmi priznanej sumy žalovanou by došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalobcu. Žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca žiadal dovolanie odmietnuť, prípadne zamietnuť ako nedôvodné. Vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, resp. dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v ustanovení § 433 a § 435 CSP.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§§ 431 až 435 C. s. p.) a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania, resp. predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu prieskumu jeho vecnej správnosti v dovolacom konaní podrobiť.

7. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

10. V danom prípade žalovaná napadla dovolaním rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej a uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa jej názoru odvolací súd sa riadne nevysporiadal s jej argumentmi a priznal žalobcovi plnenie bez právneho dôvodu. Podľa dovolacieho súdu ale tak robí neopodstatnene.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f/ CSP, sú

a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

11.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11.2. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Na tom zotrváva najvyšší súd aj za účinnosti CSP (1 Cdo 43/2017, 2 Cdo 93/2017, 3 Cdo 17/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 94/2017, 8 Cdo 211/2016).

12. K tvrdeniu žalovanej, že odvolací súd sa riadne nevyrovnal s jej argumentmi dovolací súd poukazuje na doterajšiu judikatúru najvyššieho súdu - R 2/2016, ako aj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016, v zmysle ktorých nedostatok odôvodnenia rozhodnutia (nepreskúmateľnosť) bol považovaný len za vlastnosť rozhodnutia súdu, ktorý zmätočnosť rozhodnutia nezakladá.

13. V predmetnej veci v dovolaní napadnutom rozhodnutí (obsah ktorého nemožno posudzovať izolovane od rozsudku súdu prvej inštancie, lebo prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok - pozri rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) sú zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, uvedené ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Dovolaním napadnuté rozhodnutie obsahuje i vysvetlenie úvah, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a zodpovedajúcim spôsobom reaguje aj na argumentáciu žalovanej k exekučnému titulu, otázke spísania notárskej zápisnice a platnosti plnomocenstva, ktoré bolo súčasťou zmluvy o úvere. Prijaté právne závery sú primerane odôvodnené spôsobom zodpovedajúcim § 220 ods. 2 CSP. Za procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

14. Pokiaľ žalovaná v dovolaní tvrdí, že „procesným postupom“ došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že súdy priznali žalobcovi plnenie bez právneho dôvodu, z hľadiska obsahového (viď § 124 ods. 1 CSP) tu však žalovaná nenamieta procesné chyby a nesprávnosti v procese prejednávania sporu (v procedúre jeho vedenia) zo strany prvoinštančného a odvolacieho súdu; celkom zreteľne tvrdí a namieta, že sú nesprávne právne závery týchto súdov a že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení sporu.

15. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

16. Podľa právneho názoru najvyššieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia.

17. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, zotrval aj aktuálny judikát R 24/2017.

18. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

19. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.